

Ivan Cajzek

direktor GIC GRADNJE d.o.o.

Nagrada
Gospodarske
zbornice Slovenije

»Vsak projekt nosi svoj čar, zgodbo, spomine«

Čeprav meni, da je gradbeništvo trenutno v vzponu, pa Ivan Cajzek, direktor podjetja GIC GRADNJE, vidi še ogromno možnosti za razvoj in napredek. Panoga ima velik potencial, je prepričan, in verjame, da je zanjo s pravim pristopom možno navdušiti tudi mlade, perspektivne kadre. Ob tem, ko zaključuje svojo direktorsko pot in vajeti predaja sinu, pa ima za vse podjetnike pomembno sporočilo: »Posel naj ostane v podjetju, ni ga treba nositi domov. Kdor tega ne zmore, naj se niti ne čudi, da ni druge generacije, ki bi ga nasledila.«

Nina Šprohar, foto: Barbara Reya

Komisija za Nagrade Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je svojo odločitev, da nagrado GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke podeli Ivanu Cajzku, direktorju družbe GIC GRADNJE d.o.o., Rogaška Slatina, utemeljila z naslednjo obrazložitvijo:

Ivan Cajzek se je po končani srednji gradbeni šoli v Celju zaposlil v lokalnem gradbenem podjetju v Rogaški Slatini kot gradbeni tehnik in tam vodil različne projekte skoraj 8 let. Leta 1990 je ustanovil svoje podjetje GIC GRADNJE, ki je v obdobju njegovega 32-letnega vodenja postalo prepoznavno gradbeno podjetje v Sloveniji in v delu Hrvaške. Pred nekaj leti je prešlo okvirje podjetja in ustanovljena je bila Skupina GIC, v kateri partnersko posluje več kot 10 podjetij.

Družinsko podjetje GIC GRADNJE se ukvarja z izvajanjem celovitih storitev v gradbeni panogi, prvenstveno z izgradnjo najrazličnejših objektov po celotni Sloveniji. Sledijo sodobnim trendom pridobivanja najzahtevnejših projektov, kot so letališča, nuklearni objekti, pametne tovarne, poslovne stavbe ... Podjetje ima bogate reference z več kot 1000 uspešno dokončanimi projekti. V svoje poslovne procese vključuje naj-sodobnejše tehnologije in izboljšave in ima lastne potenciale na več področjih.

GIC GRADNJE je eno redkih podjetij iz panoge, ki ima prijavljeno raziskovalno-razvojno (RR) dejavnost pri agenciji ARRS. Na področju raziskav in razvoja sodelujejo v številnih mednarodnih konzorcijih, kjer se ukvarjajo s ponovno uporabo recikliranih materialov v voziščnih konstrukcijah, razvojem

nizkoogljičnih betonov, naprednih rešitev na področju digitalizacije gradbene panoge, brezpilotnih letalnikov za uporabo v gradbeništvu ter zagotavljanju kakovosti pri specialnih gradbenih projektih in na področju stroškovne optimizacije gradbenih projektov.

Na področju digitalizacije se spogledujejo s konceptom industrije 5.0, kjer raziskujejo, preverjajo, razvijajo in vpeljujejo napredne rešitve navidezne resničnosti in umetne inteligence, velepodatkov, interneta stvari, blockchain tehnologij na področju gradnje. Pomemben mejnik predstavlja tudi preveritev in sodelovanje pri samodejni gradnji (s pomočjo robotov), ki šele prihaja in bo v gradbeni branži predstavljalo revolucionarno novost.

Zavedajo se pomena razvoja kadrov na vseh ravneh, zato so vzpostavili kadrovske procese, ki temelji na neprestanem izobraževanju in razvoju zaposlenih. Podjetje se aktivno povezuje tudi z univerzami.

Čisti prihodki v podjetju v zadnjih treh letih rastejo povprečno po stopnji 5 %, ustvarjena dodana vrednost pa se je v tem času povečala za 8 % letno.

Podatki o poslovanju za leto 2022

Skupni prihodki: 73.975.000 €

Dobiček pred obdavčitvijo: 2.414.500 €

Število zaposlenih: 95

Dodana vrednost na zaposlenega: 73.358 €

Leta 1990 ste ustanovili svoje podjetje GIC GRADNJE, ki ga vodite že 33. leto. Kako ste se obdržali tekom vseh izzivov, ki so se v tem času pojavili? Veliko podjetij je namreč od takrat propadlo, vi pa ste o(b)stali in rasli. Kaj je potrebno, da družinsko podjetje preživi vse turbulentne čase?

Čas ustanovitve podjetja GIC GRADNJE sega v obdobje osamosvajanja Slovenije, ko se je nekdanje veliko jugoslovansko tržišče začelo krčiti, kar se je močno odrazilo tudi v dejavnosti gradbeništva. Takratna večja gradbena podjetja so se znašla v težavah, dela je kronično primanjkovalo. To krizo smo seveda čutili tudi mi in se že na samem začetku poslovanja srečali z veliko izzivi in nepredvidljivimi situacijami. Morebiti se je že takrat prav družinsko podjetništvo izkazalo za tisto, ki zmore v specifičnih situacijah nekoliko več inovativnosti, saj v pretežnem delu deluje na dolgi rok. Družinska podjetja so tudi pripravljena več vlagati v svoj posel – tako svojega časa kot tudi svojega denarja, še posebej takrat, ko podjetje to najbolj potrebuje. Vseskozi pa so bili vodilo našega podjetja strokovnost, odličen tim ter kakovostno in pravočasno izvedeni projekti.

Družinska podjetja so pripravljena v posel vlagati več svojega časa in denarja.

Kaj vas je spodbudilo na pot zasebnitva, kdaj je padla odločitev, da ustanovite svoje podjetje? Ste jo kdaj obžalovali?

Odločitve nisem nikoli obžaloval, nasprotno – menim, da je bila ena najboljših v mojem življenju. Svojo poslovno pot sem začel kot vodja projekta v lokalnem gradbenem podjetju, v katerem je postalo v času osamosvajanja Slovenije poslovanje zelo neambiciozno. Ta občutek mi je dal razlog, da sem začel iskati drugo pot, na kateri bi lahko uresničil svojo vizijo. Ustanovil sem svoje podjetje. A začetki so bili skromni in težki. Prihodki so bili nizki, profita je bilo malo, prav tako je bilo malo sodelavcev. Vse to je sovpadalo s prej omenjeno veliko krizo, ki je nastala na tem prostoru, ko je hkrati z bivšo

državo Jugoslavijo razpadlo tudi ogromno tržišče za slovenske gradbenike. Malim podjetnikom iz naše branže je bilo v tem času zatorej res težko, vendar smo kljub temu vsako leto rasli in ugotovili, da je naša pot prava, da je naš trud nagrajen z rezultati.

Kakšne pa so ključne razlike, če primerjamo tedanje razmere z današnjimi?

Takrat so podjetja funkcionirala skoraj povsem drugače kot danes. Spremembe gre pripisati predvsem tehnološkemu napredku, ki se je zgodil v teh treh desetletjih. Tudi naše podjetje se je vseskozi spreminjalo in tehnično izpopolnjevalo. Razlika je tudi v tem, da smo v začetnih letih težje pridobivali dobre posle, saj še nismo bili dovolj prepoznavni, je pa bilo takrat pridobljene projekte nekoliko lažje izvesti, saj ni bilo tolikšnega pomanjkanja kadrov, kot je prisotno danes v gradbeništvu. Danes je torej ravno obratno. Projekte lažje pridobimo, jim pa posvetimo precej več energije, znanja in truda.

V zadnjem času panogo spremljajo še novi izzivi, in sicer izjemne podražitve, ki jih tako proizvajalci kot tudi dobavitelji v celoti, nekateri še z nadgradnjo, prenašajo ravno na gradbene izvajalce, medtem ko naročniki zavračajo dvig cen in jih

povezujejo zgolj z za naročnike nesprejemljivimi aneksi v gradbeništvu.

Kaj je po vaši oceni razlog, da kadrov v gradbeništvu dandanes tako primanjkuje? Kakšna je možna rešitev?

Razlogov je zagotovo veliko, eden zadnjih je gospodarska kriza po letu 2008, ki je slovensko gradbeništvu spravila na rob prepada. Po njej je gradbeništvu dobilo nekakšen negativni predznak, ki se ga ni v celoti znebil še danes. To je po mojem mnenju gotovo delni razlog, da se mladi ne odločajo za tak poklic, kar pa se po mojem mnenju vseeno spreminja na boljše, saj se tudi gradbeništvu kot branži vrača zaslužen ugled.

Se vam zdi, da je bila takrat v Sloveniji kriza globlja kot v drugih državah?

Dejstvo je, da bi lahko takratna vlada (vlade) ravnala drugače, bolj preudarno, recimo po zgledu Avstrije, ki je v tistih kriznih časih z javnimi naročili reševala gradbeništvu. V Sloveniji je bilo ravno nasprotno, zato se je kriza še bolj poglobila. Močno si želim, da se to ne bi nikoli več ponovilo in da bi vendarle upoštevali t.i. zlato investicijsko pravilo. Prepogosto imam občutek, da država ne naredi skoraj ničesar za zaščito domačega gospodarstva, naši branži pa morda celo dela škodo.

Večina velikih gradbenih podjetij je propadla, kadri pa so se razbežali. Sem pa zadovoljen, da je med letos nagrajenimi tudi gradbeno podjetje, saj je to priložnost, da se kot branža pohvalimo, da se s pravim pristopom tudi v gradbeni panogi lahko zgradi odlično podjetje, ki je lahko, ne glede na vse pretekle predsodke branže, v družbi najboljših.

Zadovoljen sem, da je letos med nagrajenimi tudi gradbeno podjetje, saj je to priložnost, da se kot branža pohvalimo, da smo še tu in nam ne gre tako slabo.

Vseeno pa se gradbeništvo razvija, z njim pa tudi vaše podjetje. Kateri trend je bil po vaši oceni ključen za preoblikovanje in modernizacijo panoge?

Na našo panogo je vplivalo več dejavnikov – od digitalnih orodij in tehnologij do sodobnejše mehanizacije, standardizacije in predpisov, pa tudi novi, sodobni materiali, ki se danes splošno uporabljajo v gradbeništvu. Preoblikovanje in modernizacija panoge sicer nista nikoli končani. Trenutno so naš cilj objekti, ki bodo blizu ničenergijskim in v katerih bo bivanjsko okolje še bolj kakovostno. Pomemben pa

je tudi način gradnje, ki bi moral imeti čim nižji okoljski odtis. Velik poudarek dajemo trajnostni gradnji in ponovni uporabi materialov ter recikliranju.

K vsemu temu spodbujajo tudi smernice in zakonodaja, tako na državni kot na evropski ravni. Ali lahko zato v kratkem pričakujemo nov razcvet gradbeništva?

Zagotovo bo to za nas prineslo nove izzive in pa seveda tudi nove priložnosti. Sicer pa niti ne ocenjujem, da so za gradbeništvo zdaj časi slabi. Mislim, da je panoga na dobri poti, pandemija in energetska kriza se nam pri naročilih skorajda ne poznata. Večjo težavo nam predstavlja zgolj že prej omenjene podražitve. Te so za gradbeništvo problematične zaradi nerazumnega in togega odnosa nekaterih naročnikov do podražitev izvajalcev gradbenih del, češ da se naročila po gradbenih pogodbah ne smejo dražiti. Torej podražitve so sprejemljive povsod, le gradbene pogodbe morajo ostati s fiksnimi cenami brez aneksov. Zadnji očitni primer so podražitve energentov, kjer je panoga gradbeništva prav tako le nekakšna vzmet, ki na stroškovni strani sprejema breme visokih cen energentov, na prihodkovni pa tega stroška ne more zaračunati naročnikom.

O odličnosti:

Odličnost pomeni postaviti si in preseči idealen standard delovanja. V podjetju GIC GRADNJE poznamo pet področij odličnosti: strokovnost, ustvarjanje vrednosti za deležnike, odličnost v odnosih, kakovost delovanja ter odličnost v upravljanju in vodenju podjetja. Enako poskušamo ravnati v okolju in družbi. Ustvariti trajnostno gradbeno podjetje z največjo dodano vrednostjo za sodelavce in naročnike. Ravnati odgovorno do podjetja in do družbe, kar poganja novo inovativnost na področju trajnostne gradnje, zelene energije in sodobnih materialov. Koristi pa imajo naročniki in uporabniki, enako kot okolje, v katerem smo, in država.

Trenutno poslujete v Sloveniji in na Hrvaškem. Načrtujete preboj še na kakšno drugo tržišče?

Slovenija je naš ključni trg, dopolnjuje ga Hrvaška s približno desetimi odstotki doseženega prometa. To je srednjeročno tudi naš fokus, ki je skladen s strategijo organiziranosti in razpoložljivostjo resursov podjetij v naši skupini.

Tudi na področju razvoja in raziskav presegate meje, saj sodelujete v številnih mednarodnih konzorcijih, svojo raziskovalno-razvojno dejavnost imate prijavljeno tudi pri agenciji ARRS. Vaše dejavnosti so povezane tudi z zelenim prehodom in digitalizacijo v gradbeništvu. Katere bi izpostavili?

Zavedamo se pomembnosti vlaganj v raziskave in razvoj, saj verjamemo, da brez razvoja ni napredka. Trenutno smo vpeti v več projektov. Morda bi izpostavil razvoj zelenega betona, ki ga razvijamo skupaj s partnerji in kjer je poudarek na krožnem gospodarstvu in zelenem prehodu. Gre za beton, ki ima za 20 do 30 odstotkov manjši ogljični odtis, uporabljamo specialni cement, namesto agregata pa surovino, ki je v resnici gradbeni odpadek – star beton. Veliko sprememb si obetamo tudi s projektom

digitalne transformacije, kjer prenavljamo procese dela na petih stebrih in sicer uvajamo betonarno 2.0, gradbišče 4.0, digitalnega delavca, zgradbo kot digitalno platformo in digitalno gradbeno platformo. Osnovni namen projekta je dvig produktivnosti, povišanje dodane vrednosti in dvig digitalnih kompetenc.

S projektom digitalne transformacije bomo dvignili produktivnost in digitalne kompetence ter povišali dodano vrednost.

V zadnjih letih prevzimate tudi projekte »design and build«. Kako se takšen način dela razlikuje od klasičnega gradbeništva, kot ste ga bili vajeni dotlej? Zaposlujete nove ljudi ali imate zunanje izvajalce? Kaj to pomeni za celovite projekte, ali vse poteka v lastni režiji?

Vedno več naročnikov se odloča za naročanje projektov oziroma objektov, ki jih potrebujejo za svojo dejavnost, na način t. i. design and build izvedbe. Naročnikom to na eni strani prihrani veliko dragega časa in na drugi strani denarja, saj dobijo načrtovano investicijo prej, ceneje in enostavneje. Na nas ponudnikov oziroma izvajalcev pa je, da izvedemo

načrtovanje, umestitev in izvedbo projekta skladno s projektno nalogo naročnika. Takšne projekte izvajamo s pomočjo lastnega znanja, z našimi sodelavci in s pomočjo preverjenih zunanjih partnerjev.

Na kateri projekt pa ste najbolj ponosni? Zakaj?

Vsak uspešno izveden projekt je za naše podjetje zelo pomemben, res pa je, da so tudi pri projektih oziroma objektih vedno izjeme, ki te ne pustijo ravnodušnega. S tega vidika bi morebiti izpostavil zadnje večje projekte, recimo potniški terminal na Brniku, garažno hišo v Luki Koper, logistični center v Hočah ali logistični center na Reki, upravno stavbo zavarovalnice v Mariboru.

Kakšno prihodnost napovedujete gradbeništvu? Kako se bo v prihodnje razvijalo?

Prihodnost gradbeništva vidimo v digitalizaciji in večji promociji dejavnosti, kar bo privabilo nove in mlajše kadre. Vsi moramo tudi skrbeti, da bodo tista dela v panogi, ki se bodo še vedno opravljala fizično, postala cenjena in plačana bistveno bolje kot danes. Veliko je tudi v domeni države, ki je največji naročnik del v panogi, da nenehno skrbi za kontinuiteto naročil brez nerazumnih nihanj. Takšnemu gradbeništvu se ni bati prihodnosti.

Ob podražitvah materialov in energentov se gradbeništvo sooča tudi s pomanjkanjem delovne sile. Kako se lotevate iskanja kadrov, s čim jih privabite? Za kakšno klimo si prizadevate v podjetju, kako skrbite za zadovoljstvo? Ali mladim perspektivnim kadrom podeljuate tudi štipendije?

Kljub nenehni skrbi za kadre tudi v našem podjetju slednje postaja dodaten izziv, h kateremu pristopamo zelo resno in z vso odgovornostjo. Odrpta komunikacija in poznavanje ciljev, medsebojni odnosi in razumevanje zmernosti ter ravnotežja v poslovnem in zasebnem življenju dajejo osnovo zadovoljstva sodelavcev in pogoje doseganja rezultatov ter kakovosti v podjetju. Veliko pozornosti posvečamo mladim bodočim kadrom, tako s predstavitvami v šolah in na univerzah, kot tudi s štipendijami ter drugimi promocijami poklicev.

Kateri pa so po več kot treh desetletjih vodenja podjetja vaši osebni poslovni izzivi?

Osebni izziv je bil vseskozi delovati trajnostno, pa ne samo okoljevarstveno, temveč trajnostno tudi z vidika podjetništva. Naša, še vedno zelo aktualna vizija, je zatorej ustvariti trajnostno gradbeno podjetje z najvišjo dodano vrednostjo za sodelavce in naročnike.

Kakšno vlogo ima v vašem poslovnem in osebem življenju vaša družina? Kako bo z nasledstvom, ali že razmišljate o tem?

Zelo pomembno je usklajevanje osebnega in poslovnega življenja. To pride še posebej do izraza ravno ob prenosu podjetja na naslednjo generacijo. Tudi sam sem v fazi prenosa podjetja s prve na drugo generacijo, torej na sina, in veseli me, da poteka gladko. Podjetništvo te lahko hitro posrka vase. Marsikdo se posveča le poslu, a to ni dobro. Posel naj ostane v podjetju, ni ga treba nositi domov. Kdor tega ne zmore, naj se niti ne čudi, da ni druge generacije, ki bi ga nasledila. Pomembno je tudi, da podjetje oziroma vodenje prepusti mlajšim takrat, ko so še mladi in da s prenosom ne čaka nesmiselno dolgo.

Sam letos predajam vodenje in sem prepričan, da morajo vaje prevzeti mladi ljudje, dokler imajo mladostniško energijo in ambicijo. ■

Ivan Cajzek osebno

Nastavki njegove podjetniške naravnosti in inovativnosti so se na svojstven način kazali že v otroštvu. Kljub uspešni poslovni poti je vedno stremel k ravnovesju med poslovnim in družinskim življenjem. Razne oblike rekreacije pa mu omogočajo ravnovesje telesa in duha.

Ivan Cajzek se z lepimi spomini ozira na svoje otroške in šolske dni. Ko ga povprašamo po kakšnem zanimivem utrinku iz tega obdobja, se z nasmehom na obrazu spomni dni, ki jih je kot otrok preživel na pašniku: »Otroštvo sem preživel na manjši kmetiji, kjer smo imeli krave in otroci smo jih morali pasti. To je bila zame najbolj neproduktivna obveznost, zato sem, ko je bilo mogoče, nagovoril kogarkoli od drugih otrok, vrstnikov, da je občasno pasel živino namesto mene. To uslugo sem plačal, da sem lahko sam medtem kaj naredil na primer z lesom in tistim orodjem, ki smo ga imeli pri roki – z nožem, žago, kladivom, žeblički ... To me je veliko bolj zanimalo in ti izdelki so zame imele večjo dodano vrednost.«

Za ustvarjanje je bil takrat na voljo predvsem les, a z leti je raslo njegovo zanimanje za gradbeništvo, ki je botrovalo tudi njegovi odločitvi za izbiro šolanja in uspešne poslovne poti. Kljub nenehni rasti podjetja, ga le-to ni nikoli posrkalo tako močno, da si ne bi vzel časa za svojo družino. »Zase in

za družino si rad vzamem veliko časa, kajti to je vsestransko najboljša naložba,« poudarja Ivan Cajzek. Da je družinski človek, je zaznati tudi iz njegovega pripovedovanja. Iz njegovih besed veje zaupanje, ponos in zadovoljstvo, ko pripoveduje o nasledstvu

O odličnosti

Odličnost je zame: Preseganje dobrega.

Odličen življenjski moto: Kjer je volja, tam je pot.

Odlična šola za življenje: Ne odnehaj, dokler ne uspeš.

Odličen kraj za kakovostno bivanje: Slovenija.

Odlična sprostitev: Sudoku.

Odličen dopust: Amerika.

Odlična tekma: Motokros.

Odlična knjiga, ki sem jo prebral v zadnjem letu: Kratka zgodovina človeštva, Yuval Noah Harari.

Odličen koncert/gledališka predstava: Noč Modrijanov.

Odličen film: Petelinji zajtrk.

Odlična glasbena skupina: Mi2.

Odlična jed: Carski praženec.

v družinskem podjetju. Očetovo pot bo zdaj nadaljeval sin.

Kako pa si Ivan Cajzek polni baterije? S katerimi hobiji se ukvarja v svojem prostem času? »Rad kolesarim po okoliških hribih Donačke gore in Boča, tudi pohodništvo pride kdaj na vrsto, tu in tam igram golf s prijatelji, rad tudi potujem z motorjem in smučam. To je čas, ki ga posvetim sebi, družini in prijateljem.« ■

Prednovoletno srečanje Ivana Cajzka s sodelavci in poslovnimi partnerji v Kristalni dvorani Rogaška pred več kot 25 leti.